

dnia 09 WRZ. 2024

podpis Alicja Belcik

Projekt

z dnia 6 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

WÓJTA GMINY

Alicja Belcik

UCHWAŁA NR
RADY GMINY KARCZMISKA

z dnia 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku Gminy Mońki z dnia 31 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 18a ust. 1 oraz art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.) w zw. z art. 244 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 z późn. zm.) - Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu wniosku Gminy Mońki z dnia 31 lipca 2024 r. w przedmiocie rozważenia podjęcia działań kontrolnych w stosunku do Wójta Gminy, wniosek ten uznaje się za bezzasadny.

§ 2. Uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowi odpowiedź na wniosek.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Karczmiska.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Karczmiska

Michał Walencik

Uzasadnienie

W dniu 6 sierpnia 2024 roku do Urzędu Gminy Karczmiska wpłynął wniosek o rozważenie podjęcia działań kontrolnych w stosunku do wójta gminy. Autorem wniosku jest radca prawny reprezentujący Gminę Mońki. Motywując złożone pismo autor wskazuje, że Gmina Mońki jest wierzycielem P.U.H.P. Węgłopol Sp. z o.o. z tytułu dwóch prawomocnych wyroków. Gmina Mońki wszczęła postępowanie egzekucyjne celem uzyskania zaspokojenia w/w wierzytelności. W toku postępowania dokonano zajęcia wierzytelności Gminy Karczmiska wobec P.U.H.P. Węgłopol Sp. z o.o. wynikającego z wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie wydanego w dniu 16 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt: I AGa 234/18 zasądzającego od Gminy Karczmiska na rzecz P.U.H.P. Węgłopol Sp. z o.o. kwotę 2 879 230,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 października 2013 r. do dnia zapłaty. Gmina odmówiła realizacji zajęcia z uwagi na fakt wstrzymania wykonania tego wyroku przez Sąd Apelacyjny w Lublinie do czasu zakończenia postępowania kasacyjnego. Gmina w dniu 26 maja 2023 r. zrealizowała zajęcie komornicze na rzecz Komornika Dariusza Ratajczaka przelewając kwotę 5 155 960,95 zł. Autor wniosku wywodzi z powyższego, że Gmina Mońki doznała szkody działaniem Gminy Karczmiska bowiem ta uniemożliwiła zaspokojenie należności. Dodatkowo zarzuca niegospodarność organowi wykonawczemu w kontekście konieczności zapłaty odsetek od zasądzonej wyrokiem kwoty. Mając na względzie podane okoliczności autor wnioskuje o podjęcie działań kontrolnych przez Radę Gminy Karczmiska w stosunku do organu wykonawczego gminy oraz zapytuje czy zostało złożone zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa niegospodarności przez wójta gminy.

Rada Gminy nie podziela zaprezentowanego powyżej poglądu i oceny działań organu wykonawczego. W pierwszej kolejności autor wniosku pomija fakt, że na biegu pozostaje sprawa z powództwa Gminy Mońki przeciwko Gminie Karczmiska tocząca się przed Sądem Rejonowym w Opolu Lubelskim pod sygn. akt I C 280/23, w której to tożsame argumenty podnoszone są przez Gminę Mońki celem zasądzenia kwoty 55000 zł. Rada Gminy odczytuje zatem ten wniosek jako wywarcie presji na stanowisku procesowym Gminy Karczmiska. Ponadto autor wniosku pomija istotne okoliczności, o których poniżej.

Gmina Karczmiska od 2013 r. pozostawała w sporze sądowym ze spółką Węgłopol. Podstawą sporu było odstąpienie Gminy od umowy o partnerstwo publiczno – prywatne, której przedmiotem było wybudowanie i utrzymanie hali sportowej. Węgłopol wystąpił z powództwem o ustalenie skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy, które pismem procesowym z dnia 18 grudnia 2013 r. zmodyfikował, żądając od Gminy zapłaty kwoty 7 144 996,23 zł. Gmina Karczmiska nie uznawała roszczenia wskazując, że częściowo wynagrodzenie zostało uregulowane w kwocie 975 000 zł w formie realizacji zajęcia komorniczego, a co do pozostałej części jest ono nienależne z uwagi na wady wykonawcze procesu inwestycyjnego, które będą wymagały napraw, których wartość przewyższa wartość zrealizowanych prac wynikających z harmonogramu inwestycji.

W dniu 12 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie IX GC 498/13 wydał wyrok zobowiązując Gminę Karczmiska do zapłaty na rzecz Węgłopolu kwoty:

a) 6 065 049,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 19 października 2013 r., a w pozostałej części powództwo oddalił,

b) 27217 zł tytułem kosztów postępowania.

Ponadto nakazano ściągnąć od Gminy Karczmiska na rzecz Skarbu Państwa kwotę 88486,95 zł.

Gmina Karczmiska zaskarżyła przedmiotowy wyrok apelacją. W wyniku jej rozpoznania Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie o sygn. akt I AGa 234/18 w dniu 16 grudnia 2019 r. wyrokiem zmienił rozstrzygnięcie Sądu I instancji w ten sposób, że:

a) w punkcie I – obniżył zasądzoną kwotę do 2 879 230,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 19 października 2013 r. do dnia zapłaty, a powództwo ponad tę kwotę oddalił;

b) w punkcie III zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu;

c) w punkcie IV – obniżył nakazaną do ściągnięcia kwotę 88 486,95 zł do kwoty 46 898 zł, a w pozostałym zakresie nie obciążył powoda kosztami sądowymi.

W pozostałej części Sąd oddalił apelację oraz zasądził od PUHP Węgłopol Sp. z o.o. na rzecz Gminy Karczmiska kwotę 17 025 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

W dniu 30 grudnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie na wniosek Gminy Karczmiska wstrzymał wykonanie przedmiotowego wyroku do czasu ukończenia postępowania kasacyjnego.

Jednocześnie w toku sprawy do Gminy Karczmiska wpływały sukcesywnie zajęcia wierzytelności objętej sporem, wystosowane przez komorników prowadzących postępowanie egzekucyjne wobec Przedsiębiorstwa Usługowo – Handlowo - Produkcyjnego Węgłopol Sp. z o.o. Łąca ilość zajęć wierzytelności wyniosła 85. Jednakże z uwagi na upływ czasu niektóre z nich ulegały cofnięciu. Do chwili realizacji zajęcia aktualnych pozostawało 56 zajęć od ośmiu różnych organów egzekucyjnych. Co istotne, zajęcia te dokonywane były przez komorników z różnych rewirów tj.:

- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach Dariusza Ratajczaka,
- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu Magdaleny Różnowicz,
- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy Roberta Kalwajta,
- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy Stefana Pawła Gintowta,
- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi Północ Marka Bidzińskiego,
- Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli Mateusza Huberta Michalskiego.

Ponadto wobec wierzytelności zgłoszono zajęcia od organów podatkowych:

- Naczelnik Drugiego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Bielsku – Białej,
- Naczelnik Urzędu Skarbowego Warszawa-Bemowo w Warszawie.

Pomimo otrzymywanych zajęć wierzytelności Gmina Karczmiska wstrzymywała się z ich realizacją z uwagi na: sporny charakter wierzytelności – kwestionowanie jej w całości przez Gminę Karczmiska w sporze sądowym, a następnie już po wyroku Sądu Apelacyjnego – z uwagi na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku z dnia 16 grudnia 2019 r. Co istotne, w świetle postanowienia o wstrzymaniu wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie – stan ten miał trwać aż do ukończenia postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na czynione zajęcia Gmina informowała organy egzekucyjne o stanie sprawy oraz o przyczynach odmowy realizacji zajęcia. Argumenty pozwanej nie wzbudzały kontrowersji. Niemniej jednak Gmina dostrzegając problem zbiegu egzekucji – w świetle bierności organów egzekucyjnych, zwróciła się do prezesów sądów właściwych ze względu na siedziby komorników, którzy dokonali zajęć, aby podjęto kroki nadzorcze, które miałyby skutkować wyłonieniem jednego komornika właściwego do prowadzenia egzekucji z zajętej wierzytelności.

W odpowiedzi na wniosek Gminy Karczmiska wskazywano m.in., że ewentualny wybór komornika właściwego jest niecelowy o tyle, że z uwagi na wstrzymanie wykonania wyroku brak jest zbiegu egzekucji, ponieważ zajęta wierzytelność nie jest wymagalna, a to czy on nastąpi okaże się po rozstrzygnięciu sprawy przez Sąd Najwyższy. Dopiero po zakończeniu postępowania kasacyjnego takie zagadnienie mogłoby być rozstrzygane. Wskazano również, że w sytuacji zbiegu to prawo rozstrzyga o właściwości organu egzekucyjnego, a nie decyzja sądu nadzorującego. W pismach adresowanych do Gminy Karczmiska załączono również stanowiska samych komorników. Wynikało z nich, że każdy nadal uważał się za organ właściwy do prowadzenia egzekucji z zajętej wierzytelności. Komornik Sądowy Dariusz Ratajczak przesłał również opinię prof. Andrzeja Marciniaka, z której wynikało jednoznacznie, że zgodnie z zasadą stałości organu egzekucyjnego postępowanie winien prowadzić ten który pierwszy dokonał zajęcia, a był nim Komornik Dariusz Ratajczak. Opinię taką wyrażono również w piśmie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy z dnia 13 października 2022 r.

W dniu 24 maja 2023 r. Gmina Karczmiska otrzymała od Komornika Marka Bidzińskiego wezwanie do realizacji zajęć komorniczych przez niego dokonanych w terminie 3 dni. Jednocześnie Komornik pismem tym poinformował o zakończeniu postępowania kasacyjnego.

Była to pierwsza informacja o rozstrzygnięciu postępowania przed Sądem Najwyższym. Sprawa została rozpoznana na posiedzeniu bez udziału stron. Gmina nie była informowana o terminie rozpoznania sprawy, a sam okres od wniesienia skargi kasacyjnej do jej rozpoznania przekroczył 3 i pół roku. Gmina otrzymała wyrok wraz uzasadnieniem dopiero w dniu 26 czerwca 2023 r. i ta data jest miarodajna dla ustalenia wygaśnięcia mocy postanowienia w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

Uzyskawszy wiedzę o treści rozstrzygnięcia Gmina Karczmiska jeszcze przed doręczeniem jej wyroku Sądu Najwyższego zrealizowała zajęcia wierzytelności stosując się do treści art. 773 § 1 k.p.c., który stanowi, że: „W przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego egzekucje do tej rzeczy albo prawa majątkowego prowadzi łącznie ten sądowy albo administracyjny organ egzekucyjny, który jako pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa - organ egzekucyjny, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie”. Ponadto przepis art. 7731 k.p.c. stanowi:

„§ 1. W wypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik właściwy według przepisów niniejszego kodeksu.

§ 2. Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy według przepisów niniejszego kodeksu lub właściwych jest kilku komorników, komornik, który później wszczął egzekucję, niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela”.

W sposób analogiczny definiuje to zagadnienie przepis art. 896 § 1 pkt 3 k.p.c., którego adresatem jest dłużnik zajętej wierzytelności, stanowiąc, że „w celu zajęcia komornik wezwie dłużnika wierzytelności, aby w razie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej, w przypadku gdy świadczenie nie wystarcza na pokrycie wszystkich egzekwowanych należności, uiszczał je na rzecz:

a) sądowego albo administracyjnego organu egzekucyjnego, który pierwszy dokonał zajęcia, a w razie niemożności ustalenia tego pierwszeństwa – na rzecz organu, który dokonał zajęcia na poczet należności w wyższej kwocie, albo

b) sądowego organu egzekucyjnego – jeżeli egzekucja dotyczy świadczeń, o których mowa w art. 773 § 21,

oraz niezwłocznie zawiadomił o zbiegu egzekucji właściwe organy egzekucyjne, wskazując datę doręczenia zawiadomień o zajęciach dokonanych przez te organy i wysokość należności, na poczet których zostały dokonane zajęcia, a w przypadku, o którym mowa w art. 773 § 21 także na charakter egzekwowanych świadczeń”.

Wysokość zobowiązania Gminy Karczmiska na rzecz PHUP Węglopol Sp. z o.o. wynikającego z wyroku sądowego (należność główna i odsetki) w chwili realizacji zajęć tj. w dniu 26 maja 2023 r., wynosiła 5 155 960,95 zł. Natomiast łączna kwota wierzytelności objęta zajęciami komorniczymi wynosiła 9 085 754,40 zł. Niewątpliwie zatem nastąpił zbieg egzekucji co do zajętej wierzytelności. Dodatkowo z uwagi na zajęcie wierzytelności przez organ administracyjny wystąpił również zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej.

Wskazać należy, że pierwszego zajęcia przedmiotowej wierzytelności dokonał Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach Dariusz Ratajczak w dniu 30 kwietnia 2013 r. Mając zatem na uwadze cytowane powyżej przepisy decydująca w przypadku zbiegu egzekucji jest chwila dokonania pierwszego zajęcia.

O dokonaniu realizacji zajęcia w sposób opisany powyżej Gmina Karczmiska poinformowała wszystkich pozostałych komorników, pismem tej samej treści – w tym komornika prowadzącego egzekucję z wniosku Gminy Mońki

Co istotne, prawidłowość działań organu wykonawczego Gminy Karczmiska została poddana kontroli sądowej w sprawie przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie VII Wydział Cywilny. Otóż odbyło się to z inicjatywy komornika Marka Bidzińskiego, który uznał, że Gmina nieprawidłowo zrealizowała zajęcia komornicze zarzucając m.in. brak zbiegu egzekucji albowiem część z zajęć była nieaktualna. Zarzut ten – tożsamy z zarzutem sformułowanym przez wnioskodawcę został uznany przez Sąd za chybiony. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd wskazał jednoznacznie: „Dywagacje komornika zawarte w uzasadnieniu dokonania zaskarżonej czynności odnośnie do tego, że prawdopodobnie część dokonanych zajęć jest nieaktualna (np. wskutek umorzenia postępowań, przedawnienia dochodzonych należności publicznoprawnych, częściowego zaspokojenia wierzycieli w toku czynnych postępowań) nie mają w tej sprawie jakiegokolwiek znaczenia. Komornikowi wyraźnie umyka fakt, że to na organach egzekucyjnych spoczywa obowiązek informowania trzeciodłużnika o uchyleniu zajęć bądź zmianie kwoty, do której następuje zajęcie. Żaden przepis prawa ani nie zobowiązuje, ani nie uprawnia trzeciodłużnika do prowadzenia w tym zakresie własnych ustaleń”. Dla organu jest zatem oczywiste że wójt gminy mając zajęcia komornicze na kwotę przewyższającą należność, którą Gmina miała wypłacić był zobowiązany do zapłaty tej kwoty na rzecz komornika który pierwszy dokonał zajęcia”.

Reasumując ten watek wskazać należy że adresatem roszczeń formułowanych przez Gminę Mońki powinien być komornik Dariusz Ratajczak, na którego rzecz została przelana kwota zajęci komorniczych – w tym zajęcia uczynionego na rzecz gminy Mońki.

Dodatkowo w ocenie organu nie można czynić zarzutu, że Gmina Karczmiska w wyniku zakończenia sporu sądowego uiszczała odsetki od zasądzonej kwoty należności głównej. Przepis art. 16 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych stanowi że „Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niewykonanie w terminie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, w tym obowiązku zwrotu należności celnej, podatku, nadpłaty lub nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat albo oprocentowanie tych należności”. Nie można jednak tracić z pola widzenia treści przepisu art. 19 ust 2 tej ustawy, który stanowi: „Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi osoba, której można przypisać winę w czasie popełnienia naruszenia. Nie można przypisać winy, jeżeli naruszenia nie można było uniknąć mimo dołożenia staranności wymaganej od osoby odpowiedzialnej za wykonanie obowiązku, którego niewykonanie lub nienależyte wykonanie stanowi czyn naruszający dyscyplinę finansów publicznych”. Zasadnicze znaczenie ma fakt, że w toku postępowania sądowego z powództwa P.U.H.P. Węgłopol, Gmina Karczmiska kwestionowała w całości roszczenie powoda. Nie było natomiast winą Gminy Karczmiska, że sprawa cywilna była rozpoznawana przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy przez okres ponad 10 lat. Gmina nie miała wpływu na terminowość rozpoznania sprawy, a w konsekwencji na poziom odsetek powstałych od należności głównej. Tym samym nie można przypisać odpowiedzialności organowi wykonawczemu gminy za sam fakt zasądzenia w wyroku kończącym sprawę obowiązku uiszczenia odsetek.

Mając na uwadze podniesione argumenty organ uznał wniosek za bezzasadny.

Organ poucza, że w sytuacji gdy wnioskodawca ponowi wniosek bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jego rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania wnioskodawcy.